BUITEN- GEWONE
LEEUWARDER COURANT.
DONDERDAG den 23 SEPTEMBER 1830.

LEEUWARDEN, den 23 September.
Wij haasten ons door middel dezer Buitengewone Courant de volgende bij ons ontvangene berigten mede te deelen:

'S GRAVENHAGE, *den 20 September.* Men verzekert hier algemeen, dat op morgen Dingsdag de oproerige steden zullen worden opgeëischt, ten einde zich aan het wettig gezag te onderwerpen.

BRUSSEL, *den 20 September (des avonds ten 6 ure).* Gelijk te verwachten was, zijn de opstandelingen alhier onderling verdeeld, woeden tegen elkander, en heeft de partij, die de bovenhand heeft behouden, defensief gaan ageren.

De berigten uit den Haag dat het gouvernement den opstand afkeurde en de orde wilde hersteld hebben, schijnen een voorwendsel tot verderen opstand te hebben gegeven. Op den morgen van den 19 begon het volk te zamen te rotten; er werd bevel gegeven de barricades aan de poorten en de werken van verdediging te verbeteren.

Benden oproerlingen trokken gewapend naar Vilvoorden en naar Tervueren, tegen begeerte van de opgeworpene autoriteiten. Dezelve kwamen terug en bragten eenige paarden mede. Deze expeditien werden afgekeurd bij eene proclamatie, welke werd aangeplakt. Dit was een nieuw voorwendsel tot geweld: de opstandelingen kwamen met duizenden bijeen en eischten wapenen; zij scheurden de proclamatien af, en lieten zich hevig uit tegen de burgerwacht.

Om zes ure werd van het stadshuis een stuk afgelezen, zijnde eene protestatie tegen de maatregelen van de *commissie van zekerheid*, waarin gezegd werd dat de commissie een beslissend besluit had te nemen. Nu was de gisting algemeen onder het volk: men wierp schildwachten omver, drong in het Stadshuis, en bemagtigde aldaar de voorhanden zijnde wapenen. Het oproer duurde den ganschen nacht door: vele benden met tamboers vooraf doortrokken de straten; deze benden bestonden uit de oproerige Luikenaars, die tot hulp der Brusselaars gekomen waren en uit het graauw van Brussel.

Omstreeks 1 ure des nachts wilde het graauw de burgerwacht ontwapenen, die op de Groote Markt (la Grande Place) stond. Deze wachten waren genoodzaakt vuur op de rebellen te geven, waardoor twee hunner gekwetst werden. Het was een oproer in den opstand. De verwarring en de akeligheid in den donkeren nacht was vreesselijk; men hoorde op verschillende plaatsen schieten, schreeuwen en een verschrikkelijk geweld; men verwachtte elk oogenblik plundering, moord en brand.

Bij het aanbreken van den morgen van den 20 was de verwarring groot; de burger-post bij *de Amigo* was door het graauw ontwapend, en ook de andere posten hadden hetzelfde lot; men hoorde overal alarm slaan.

De *Courrier* zegt, dat het volk vergramd is, dat men te werkeloos blijft en de Hollanders niet gaat bevechten. In een P. S. zegt hij:

„ Het is half elf ure. Wij vernemen dat het volk verscheidene burgerposten heeft ontwapend en zich op verschillende plaatsen wapenen heeft verschaft. Een talrijk corps is geformeerd, hetwelk op Vilvoorden zal trekken. Men hoort van alle kanten de trom roeren."

De Gazette *des Pays-Bas* zegt, dat 2 à 3 benden de stad hebben verlaten, zonder dat men weet welken weg zij hebben ingeslagen. Het schijnt dat zij tegen de Hollandsche troepen offensief zullen willen ageren.

NAMEN, *den 18 September.* Gisteren heeft de luitenant-generaal *van Geen* aan de stedelijke regering eene proclamatie bekend doen maken, waarbij de vesting *in staat van beleg* wordt verklaard. Dit stuk luidt aldus:

„ Inwoners van Namen! Ik had mij gevleid, dat ik de welgezinde inwoners dezer stad de gestrenge maatregelen zoude hebben kunnen besparen, waartoe ik mij thans genoodzaakt zie: het *in staat van beleg* verklaren, namelijk, dezer vesting; doch de bevelen welke ik van het departement van oorlog ontvangen heb, noopen mij deze afkondiging niet langer uit te stellen.

„ Ik zal de in dergelijke gevallen onvermijdelijke maatregelen zoo veel mogelijk wijzigen, doch van heden aan ben *ik alleen* belast met de burgerlijke politie en met het vervolgen van rustverstoorders.

„ Het is aan eenige weinige onruststokers, en bovenal aan enkele schrijvers, die oproer prediken en de soldaten des Konings trachten te bederven, dat gij deze maatregelen verschuldigd zijt, welke ik echter, ik herhaal het, zoo veel mogelijk zal pogen te verzachten.

„ Indien ik die medewerking had gevonden, welke ik regt had te verwachten, om de schuldigen te vervolgen en te treffen, zoude het departement van oorlog, te regt vergramd ter zake der strafbare pogingen van dagbladschrijvers tegen de trouw der troepen, gewisselijk de bedoelde gestrengheid niet hebben betoond. Ik heb te vergeefs minder ernstige middelen beproefd; — thans is het te laat. Ik waarschuw derhalve allen, die zich in het geval mogten stellen, van of de rust te verstoren, of het oproer aan te moedigen, dat zijlieden zullen worden vervolgd, met al de gestrengheid van de aan mij verleende volmagt.

„ Inwoners van Namen! Vraag uw zelven af, of gij sedert drie weken vijandige maatregelen hebt bespeurd in mijn gedrag, of in dat mijner troepen, en of ik niet een voorbeeldeloos geduld heb betoond, ook ten aanzien der bedoelde bladschrijvers. Het is echter tijd, dat het evenwigt hersteld worde; de beleediging is te zwaar.

„ Wat de uitoefening betreft van de aan mij verleende magt, dezelve ligt opgesloten in de § 101 en volgende van het 4de hoofdstuk, 3de titel van het dekreet van 24 December 1811, *hetwelk hier te lande nog kracht van Wet heeft.*"

[Eene der voornaamste bepalingen van genoemd dekreet houdt in, dat, in gevallen, als het onderhavige, al het gezag uitgaat van den commandant, en dat de misdrijven, welke hij vermeent niet te moeten overlaten aan den gewonen regter, worden vervolgd door een militair regterlijk ambtenaar (*prévôt*) *voor militaire regtbanken.*]

Deze proclamatie is heden alom aangeslagen, en ofschoon de stad, wegens den markdag, vol volks is, verneemt men nergens eenig blijk van de geringste onrust.

Van hier is een bataillon naar Charleroi getrokken, ten einde de bezetting dier vesting te versterken. Eene kleine afdeeling dragonders, hetwelk hetzelve had begeleid, is van daar teruggekomen. Het kasteel wordt in de ruimte van al het noodige voorzien. De troepen kwijten zich op de loffelijkste wijze van hunnen pligt, en bekomen thans hunnen leeftogt op den voet van oorlog.

De werkplaats van het dagblad der unionisten, te dezer stede gevestigd, is door de gewapende magt bezet; hetzelve schijnt vooreerst niet verder in het licht te zullen komen. — Den daaraan verbonden snuifwinkel blijft geopend; alleen zorgen eenige soldaten der maréchaussée, dat het er ordelijk toegaat.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ